

Выходитъ во Львовъ що Вторника, Четверга и Суботы кромъ рускихъ святъ) о 4-6й год. попол. Литер. додатокъ "Бібліотека пізнатій" виходить по 2 печат. аркуші кожного 15-го и послѣдніго днія кожного місяця. Редакція, адміністрація и експедиція підъ Ч. 44 улиця Галицка. Всі листи, посыпки и рекламиці належить пересыпать підъ адресою: редакція и адміністрація "Дѣло" Ч. 44 ул. Галицка. Рукописи не вітертаются толькъ на попереднє застереження. Понеділок число стоїть 12 кр. а. в. Оголошення приймаються по цѣнѣ 6 кр. а. в. бѣдь одна строка печатанія. Рекламація неопечатаній вольнъ бѣдь порта. Предплату належить пересыпать франко (нафічно поштовими пересыпками) до: Адміністрації часопису "Дѣло" ул. Галицка, Ч. 44.

ВІ. Читателівъ въ Россіи просимо мати на увазѣ, що въ вимовѣ *—ji*, *b*, *—i*, *u* (въ серединѣ и на конці словъ) = *ы*, *и* (на початку словъ и по самогласныхъ) = *і*, *б* (на початку словъ) = *ві*.

Въ 1883 роцѣ виходить "Дѣло" три разы на тиждень, що вторника, четверга и суботы. Условія предплати поданій на заголовкомъ листъ. Тамже подана такожь предплата цѣна "Бібліотеки пізнатій пізнатій".

Нові хмары.

III.

Въ попередніхъ двохъ статтяхъ звернули мы увагу нашихъ Читателівъ на широкій агитації польськихъ шовиністовъ за знесеніемъ рускихъ святъ и выказали, до чого тѣ агитації стремлять. Мы посередно остерегли и правительство передъ можливими наслѣдствами подобныхъ агитаций. Теперь выскажемъ єще яснѣше нашу думку: Тѣ агитації могутъ выкликати навѣтъ зворушеніе въ народѣ... Правительство повинно отже завчасу підняти корѣнь зла. Коли въ 1812 р. проявилася були подобній агитациі, то правительство австрійске заразъ завчасу постаралося въ добре понятіемъ своїмъ интересъ алому зарадити и народъ рускій успокоїти. Президіюмъ губерніальне видало було 24 марта Ч. 965. розпорядженіе для заспокоенія руского народу. Президіюмъ довѣдавшиесь, що "rumor eito et ubi vis divulgatur, unionem ritus graeci cath. cum latino (hic e. sublationem ritus gr.) esse decisum, et brevi in exortabiliter executioni dandum esse. Cum ex eo ruitore inferendum est, id studio eo fine factum esse, ut fideles graeci ritus in quietentur, et ad dissensiones incitentur, (quod tunc Poloni attentabant), proinde praesidium ordinat, ut medio currenda quontocutus significetur, praedictum ruitorem falsum esse et eo fine cunctis r. gr. e. necessaria disponere." Головно велася тоді агитація о сполученії календаріївъ, для того президіюмъ далъше каже "rumorem de unione calendariorum ubique spargi, unde necessarium est, de utroque data currenda rorulum ruitenim pacificare." Оттакъ поступило собѣ було правительство въ р. 1812! Пінѣ же к. Стояловскій, зухвало покликуючись на во-

ГДЕЩО ПРО ЛЬВОВЪ ПЕРЕДЪ 100 РОКАМИ
и про триразовий приездъ Іосифа II до того мѣста
(Написавъ Андрійчукъ.)
(Конецъ.)

Межъ тымъ, коли мы продовжали такій бесѣду, запукавъ ктось въ двері, — звичайний знакъ, коли кабінтовській секретаръ виготовили вже яке письмо до цѣсацкого підпису. Я хотѣвъ вже війти, але більше казавъ менъ чекати, поки не верне. По чверть години стоявъ зновъ коло мене и пытався дальше: — "Якъ то тамъ поступає собѣ вашъ ректоръ, котрого я іменувавъ епископомъ?"

— "Нѣчого не знаю и не знаюся съ нимъ близше."

— "На нѣмъ тяжать провини, а що най-
гірше in rupic sexti."

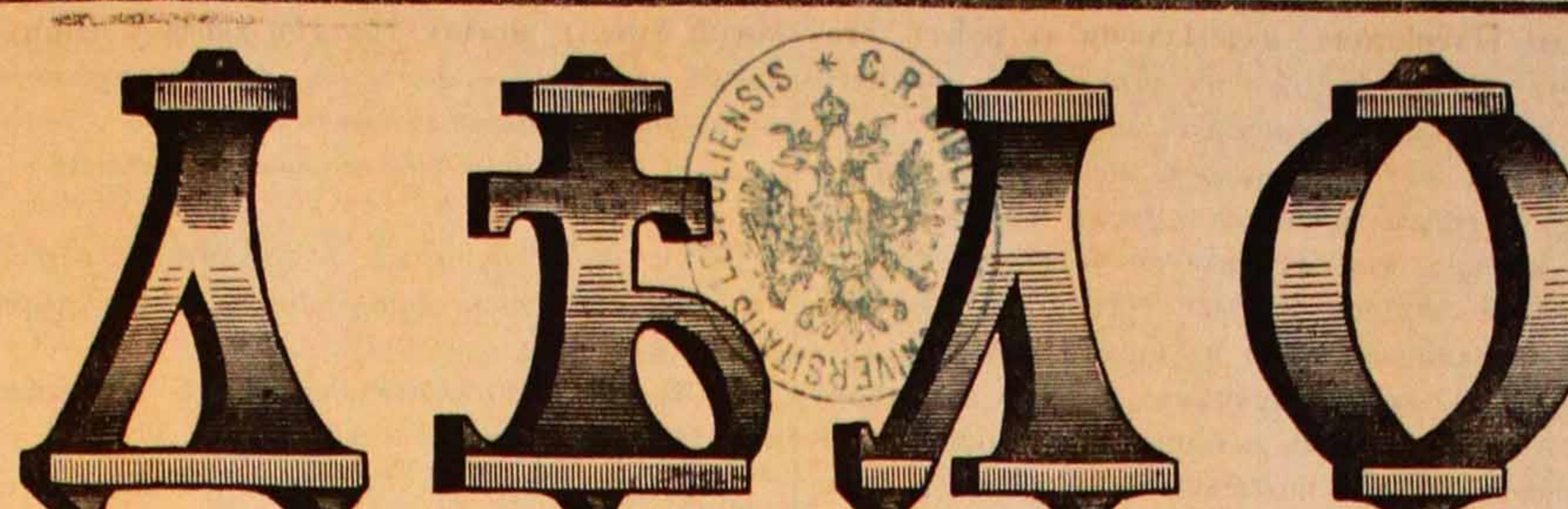
— "Я скаря не читавъ, и не знаю, що тамъ есть въ точцѣ шестої."

— "Я думаю, in rupic sexti praecepti."

— "Ваше Величество, мы все людми."

— "Але більше повиненъ знати, якъ то казувати, si non caste, tamen caute. Мушу откликити его іменуваніе на епископа, навѣтъ ректоромъ не може бути propter scandalum. Але вѣдь отки знати другого ректора?"

— "Не тяжко его знати, коли Ваше Величество зволять бути ласкавими и спрavedливими. Теперішній ректоръ виїрвъ посередніхъ штуціахъ, и той старався по усуненію домініанія Деганіеса о катедру догматики, а Ваше Величество надали ему дѣйство тую посаду на предложеніе виїрвъ богословскому, але о сколько я его знаю, більше має більші таланти до заряду, якъ до на-
учанія."

Предплата на "Дѣло" для Австрії:		Для Россіи
на пільний рокъ . . .	12 зр.	на пільний рокъ . . . 12 рубл.
на піль року . . .	6 зр.	на піль року . . . 6 рубл.
на чверть року . . .	3 зр.	на чверть року . . . 3 рубл.
отъ дод. "Бібліотеки":		отъ дод. "Бібліотеки":
на пільний рокъ . . .	16 зр.	на пільний рокъ . . . 16 рубл.
на піль року . . .	8 зр.	на піль року . . . 8 рубл.
на чверть року . . .	4 зр.	на чверть року . . . 4 рубл.
на саму додатокъ:		на саму додатокъ:
на пільний рокъ . . .	5 зр.	на пільний рокъ . . . 5 рубл.
на піль року . . .	2 зр.	на піль року . . . 2 рубл.
на чверть року . . .	1 зр.	на чверть року . . . 1 рубл.
отъ дод. "Бібліотеки":		отъ дод. "Бібліотеки":
на пільний рокъ . . .	19 зр.	на пільний рокъ . . . 6 рубл.

Для Заграницы, окрімъ Россіи:

на пільний рокъ . . . 15 зр.

на піль року . . . 7-50 зр.

на чверть року . . . 3-75 зр.

отъ дод. "Бібліотеки": на саму додатокъ:

на пільний рокъ . . . 19 зр. на пільний рокъ . . . 6 зр.

ДОПИСИ.

Зъ Перемышльской епархіи.

(Справозданіе зъ загальнаго збору отпоручниковъ въ справѣ фонда вдовъ и сиротъ по священникамъ за р. 1882. Поглядъ на отношенія дотичнаго фонда и Русиновъ.) Съ великою нетерпеливостю и цѣкавостю очікували мы справоуданія въ нашихъ часописяхъ о засѣданію загальнаго збору отпоручниковъ деканальнихъ епархій перемышльской въ дѣлѣ вдовично-сиротинського фонда. Хотій комисія управляюча інститутомъ не залишилъ вычерпуюче спроваданіе того зведенія въ свою чашь вищепечатати и кожному членови доручити, — то все таки сей способъ остане толькъ актомъ для актівъ парохіальнихъ, а ширшій кругъ читателівъ мало або нѣчого о такъ важнѣй спровѣбѣ, о тѣмъ найстаршомъ дитяти нашого самоуправленія, и о нашомъ подвигѣ для осущенія слугъ бѣдныхъ вдовъ и сиротъ священичихъ не зможе дозволатися. Для того, хотій трохи спѣзно, подаємъ ту въ короткихъ начеркахъ спроваданіе, а съ нимъ и нашъ поглядъ на нашій отношенія.

Що року съ кінцемъ мѣсяца січня бѣбуває правоильно загальний зборъ отпоручниковъ деканальнихъ (39 числомъ) епархій перемышльской въ дѣлѣ вдовично-сиротинського зведенія. Такій зборъ бѣбуває и сего року дні 11 (23) січня; але въ причини дуже лихородки, сніжники и заспі сніжковыхъ, не могли, особено въ отдаленыхъ бѣднихъ стацій железнничихъ мѣсцъ, всѣ отпоручники деканальни зборъ приспіти. Прибуло однакъ до комітету достаточне число. О годинѣ 10 розпочалося засѣданіе підъ предсѣдательствомъ, дѣлами заведенія крѣпко и ревно занимавшогося, Вір. ювілія о. Григорія Шашкевича, архіпресвитера и настоятеля собора крълошанъ. Зъ сторони ц. к. правительства бувъ на зборѣ комісаръ староста, п. Горницкий. Засѣданіе почтивъ свою присутностею Преосв. владыка Гантай Ступницкий.

По сконстатованію повномочій и достаточности необходімого числа до комплєту, розпочавъ предсѣдатель порядокъ дневный отчитаніемъ загальнаго спроваданія о внутренніхъ и виѣшніхъ отношеніяхъ зведенія, а именно піднѣсь финансованіе користне и на гипотекахъ полягаюче черезъ перемѣну гдяекихъ

— "Але чи не бѣть більше неспокойний (Hat er Haare auf den Zähnen)?"
— "Зовсімъ нѣ. Онъ есть спокойный и лагодный, має зиму погоду, есть розаудливий и умѣє надѣю собою запанувати. Въ заведенію не бѣло нѣкіи такои карноти, якъ за его ректорату."

— "Якъ більше называється?"
— "Антоній Ангеловичъ, свѣтскій священикъ и профессоръ догматичнаго богословія."

"Іосифъ витягнувъ свою табличку до писанія и записавъ себѣ его імя, а потімъ пытався дальше: — "А въ бѣдікже възьму и заразъ другого професора?" — Але правда, що скоріше можна знайти професора для науки богословія, якъ способного и доброго ректора для семинара." Потімъ взявъ мою книжку и отпустивъ мене, склонивши голову.

"Дня 17-го мая, по обѣдѣ, въ самъ день Вознесенія Христового, прїйшовъ другій разъ до семинарія, щобъ оглянути салѣтъ теологічніхъ вкладівъ. При тѣмъ пытався мене, котрій суть мої найлучші ученики; я представивъ ему межи іншими Ивана Орлай, Петра Лодія и Васія Кукольника, аль котріхъ однакъ жаденъ не позвастъ при богословію, аль навѣтъ въ свой бѣдінъ. Орлай есть теперъ въ Россії царскімъ надворнимъ лѣкаремъ, совѣтникомъ державнимъ, рицаремъ и директоромъ академії Бездородка въ Нѣжинѣ; Лодій есть такожь совѣтникомъ державнимъ, рицаремъ и инспекторомъ торгової вельми школы въ Петербургѣ, а Кукольникъ бувъ такожь совѣтникомъ въ Петербургѣ, рицаремъ и профессоромъ, але вже умеръ. Коли цѣсарь вступавъ съ поворотомъ до поїздки, спостерѣгъ, що много вѣдько

въ одну сторону. На его запитанье, куды тѣ люди спішатъ, отповѣдѣвъ я, що до Збоїскъ, чверть милі за мѣсто, куды красною порою вѣзають урядники и купцѣ, щобъ отткнути. Цѣсарь казавъ такожь везти до Збоїскъ.

"Коли Іосифъ прїїхавъ до Збоїскъ, тамошній реставраторъ Фогецъ, чоловѣкъ дуже веселій и жартобливий, змѣшивавъ такожь дуже, що мало не здѣмѣть, а его груба, округла жінка розпростерла руки и кричала зъ повного горла: "Jesus, Maria, Joseph! der Kaiser, ich Gottes Willen, der Kaiser!" Гостѣ и служащи въ круголінїї разбѣглися на вѣдь стороны, вѣставаличи плацѣ, грошъ и одѣжъ тамъ, где кождый сидѣвъ. Цѣсарь розмѣшивавъ на цѣліе горло, казавъ вѣдь повертати назадъ и захвилю стояли вѣдь въ порядку, кождый на свою мѣсця. Онъ казавъ, щобъ продовжали дальше свои забавы, а коли жінка секретаря губерніального, Альбрехта, не вѣдько, але не тортувати, але платити сейчасъ, колико захвидаюти, нѣкого не бити, аль навѣтъ не ганьбити, фѣрманѣвъ не наганятити до поспѣху, и занести навѣтъ терпеливо, колибы котрій вѣдь вивернувъ. Дня 26 бѣдівъ цѣсарь съ свою дружиною Кіево-печерську Лавру. Мимо того, що просить, щобъ ему не отдавати жаднѣхъ почетей, принявъ его маршалокъ польский Румянцевъ на границіи съ цѣлою війсковою парадою. Дня 2 червня Іосифъ бувъ вже въ Могилевѣ. Катерина прибула тамже 4 червня. Щоденно вѣдь разомъ съ нею, але не принимавъ живностей, котрій позношували для его дружини, а мешиавъ таки съ своїми въ заїздѣ, котрій вѣдь навїмивъ. Дня 9 червня єхавъ въ поїздѣ царицеї дальнѣше до Смоленска. Дня 13-го вересня царицея приїхавъ до Петербурга, а Іосифъ виїхавъ до Москви, где забавившися дні 17-го до 24-го червня. Тутъ єхавъ Іосифъ митрополита Платона а 27-го вибрається такожь до Петербурга. Дня 19 липня опустивъ Іосифъ россійску столицю и околичні царскі замки, а 3-го серпня бувъ вже въ поворотомъ назадъ въ Галичинѣ, въ Замості; въ бѣдімъ виїхавъ 7-го и приїхавъ 15-го серпня до Вѣдна. Тутъ заставивъ свою сестру Христину и її мужа, князя Альберта, котрій утекли були въ збутикованихъ Нидерландахъ.

— "Але чи не бѣть більше неспокойний (Hat er Haare auf den Zähnen)?"
— "Зовсімъ нѣ. Онъ есть спокойный и лагодный, має зиму погоду, есть розаудливий и умѣє надѣю собою запанувати. Въ заведенію не бѣло нѣкіи такои карноти, якъ за его ректорату."

цѣнныхъ папербъ, подавъ точне справоздание о безпечности въ рѣльничо-кредитовомъ заведеню плодоносно умѣщенои части капиталу вдовично-сиротинскаго фонда, за который то капиталъ дивиденда и тантіема (отъ 26.000 зр. капитала по 10%) въ р. 1882 принесли надъ 2.600 зр. Не менше на акціяхъ ромуньскихъ, который цѣлый свѣтъ за пропащи голосивъ, увѣскавъ фондъ надъ 3.000 зр. проценту. Капиталъ кореннаго р. 1882 выносить въ цѣнныхъ паперахъ номинальной вартости 103.000 зр. Предѣдатель поднѣсь сумный досвѣдъ для Русиновъ и заведеня, что статуты заведеня, помимо захованія всякої формальности и приписовъ — доси еще отъ 4 лѣтъ выс. ц. к. правительству лежать неизвѣстіе. Всѣ приступы отпоручники оказали мовчаливе но глубоке свое здивованье надъ послѣднюю точкою.

По тѣмъ загальномъ справоздание предѣдателя послѣдувало подробнѣ: о приходахъ и расходахъ, о числѣ вдовъ и сиротъ и о поѣзданіи сумѣ для тыхже, яко пенсіи за 1882.

Передъ полуднемъ еще выбрано комисію до перегляду касы и дѣловодства. Обѣ комисіи (по 3 члены въ каждой) занялися якъ найточнѣйшою контролею и сконтроланьемъ касы и дѣловодства. По спраджению и порѣвнаню всѣго дѣловодства съ касовостею и цѣлою евиденцію, найдено и пересвѣдчено о наиболѣшой точности и ладѣ. Протоз предводителъ комисіи складающи справу въ своихъ порученыхъ заборомъ чинностей внесли не только удѣлити выдѣлови заведеня абсолютори, але и зложити повну признательность и подяку, якъ отъ имени цѣлого збору, такъ и отъ духовенства цѣлои епархіи и вдовицъ та сиротъ за ревне, многотрудне, совѣтне и безкористне занятые заведенемъ. Спаси-Богъ имъ за тое!

При сїй многоважной спрѣвѣ даются споместречи слѣдуючіе точки:

1. Заведене дуже красно и многонадѣйно развиавася и дасть Богъ увѣнчается найлучшимъ успѣхомъ. Заслуга въ тѣмъ нашого о добро заведеня дуже дбалого предѣдателя, который хочъ въ такъ дуже поважнѣмъ вѣку, и при столькихъ дієцевальныхъ занятыхъ съ правдивомолодечою силою и съ пожертвованьемъ для института працю. Прочимъ членамъ выдѣлу, якъ именно Впр. проф. о. Желеховскому, дру Людкевичу, о. Куцерывови и о. Пѣдляшецкому за ихъ ревне и точне урядованье такожъ наложится признательность.

2. Найутѣшнѣйшою и найлучшою гвардію успѣванія заведеня есть тое, что нашъ Преосв. владыка Іоанъ Ступницкій свою справедливостею въ правлению епархію, свою вырозумѣлостею, свою печаливостею о иміи Руси и еи церкви, та свою опѣкою надъ вдовично-сиротинскими заведенемъ — и словомъ и дѣломъ, и морально и материально давъ выразъ правдивого батька-владыки — и нынѣ Русь галицка въ нещастной своїй доли, а особливо епархія перемъека поглядае на своего владыку Іоана, якъ поглядала на своихъ Сѣтурскихъ и Яхимовичъвъ, съ повнимъ почтаньемъ и добрѣремъ, — а гдѣному сынови найлучше у грудей найщиршои матери.

3. Дуже сумно дѣткнуло и глубокимъ призадуманьемъ наповнило цѣлый зборъ тое обстоятельство, что наші гуманніи и невинній намѣренія, якъ заведене несены помочи бѣднымъ, хотя мы саміи нужденіи, стрѣчають всюда особливо въ послѣднѣхъ 15 лѣтахъ перешкоды. Статута, статута! Спѣть здоровѣ еще другій 4 року, чей переспите злідѣ!

Зъ села.

Дуже прикро тронула насть на сѣль нечаянна вѣсть о смерти нашего великого патріота Володимира Барвѣнскаго; всѣ мы безъ вынѧтику проляли по вѣмъ щиру слезу жалю. Покойный мимо молодого вѣку поклавъ бувъ вже великий заслуги, пробивъ намъ найкрасаш надѣѣ на будучибѣ. Праведна душа, одаренна надзвѣчайными здѣбностями, сумирный для себѣ, — горѣвъ и посвятися бѣнъ весь для народной справы: бѣнъ то помиривъ еще до недавна розѣданыхъ сънѣвъ Руси и сполучивъ ихъ до вспѣльной дѣльности, подносивъ своимъ порывающимъ словомъ упдающаго народного духа, и указавъ намъ едино розумну дорогу, которою въ житю политичномъ поступати належитъ. Дѣйствио! Покойный бувъ въ своемъ родѣ единственнымъ человѣкомъ. Онъ ввернувъ бувъ вже на себе увагу цѣлои галицкои Руси, и поживши, бувъ пенно въ нашімъ народномъ житю велику отогравъ ролю.

Наша Русь обявила свой жаль за вели-

кимъ Патріотомъ, надсылаючи въ всѣхъ сторонъ щедры жертвы на памятникъ для него. И мы спѣшими вложити нашу ленту, — та даруйте, что осмѣляемои нову гадку поднѣсти. Правда, что годится намъ назнаменувати се мѣсце, въ которомъ спочивають тлѣнніи останки нашего щирого Патріота: однакожъ мы бажалибы, щобы поставити ему еще другой тревальшій памятникъ, который бы згадку за него передававъ дальшимъ потомкамъ и за грѣвавъ ихъ до подобной любви народа. Мы осмѣляемои поднести гадку основанія стипендіи имени Володимира Барвѣнскаго. Чи не звеличалибы мы его память найлучше основуючи таку стипендію, которая бы его идеаль сповняла?!

Происмо дуже, подати сю гадку тутешнѣхъ Русиновъ до прилюдной вѣдомости. Мы увѣрені, что съ нами згодятся всѣ почитателѣ Покойного, и каждый Русинъ вложитъ свой даръ на тую цѣль.

Зъ Микуличина.

(Убийство жѣнки. Сумный станъ просвѣты жїжъ Гуцулеми. Школа въ Микуличинѣ.) Недавно было поднесено въ „Дѣлѣ“, что въ Микуличинѣ, въ повѣтѣ надвбрньянскому, ударивъ Гнатъ Григоровичъ свою жѣнку вилами и убивъ на смерть. О тѣмъ убийствѣ я скажу тѣхъ трохъ бѣльше. Другого дня по Богоявленю с. р. заставилъ 25-лѣтнаго Гнатъ свою молоду жѣнку коло оборога вѣти збоже, а самъ молитивъ. Наразъ не подобалося Гнатови вѣянѣ жѣнки, запалавъ страшнѣмъ гнѣвомъ, заливъ жѣнку на землю, ухопивъ за вилка, а оттакъ за друкъ и ставъ еи люто бити, поломивъ її кости на кавалки въ рукахъ, ногахъ, поломивъ ребра, — словомъ, нещасну жертву люто зѣбозобразивъ... Забивши жѣнку, прѣшовъ Гнатъ до хаты. — А где жѣнка? — пытася мати. — Пѣдъ оборогомъ здрѣмалася, — отказавъ сынъ, та ставъ мытися, чесатися и въ бѣлу чисту сорочку, одежду и постолы убирались. Надійшовъ отецъ Гната, а довѣдавши, что сталося, зѣбрався, сѣвъ на коня, перебѣсивъ бесаги повнѣ всякого харчу для сына, взявъ его съ собою и погнавъ дышикомъ та правцями до суду въ Делятичъ, чтобы не дати сына въ руки жандармовъ и въ першу строгу жандармску инквизицію. По ихъ выходѣ побѣгъ заступникъ вѣйти до писаря громадскаго, а сей до постерунку жандармовъ. Жандармы сейчасъ побѣгли на мѣсце убийства и пѣгнали за виноватымъ, але его не дѣгнали, бо бѣнъ вже зложивъ бувъ протоколь въ судѣ и признался до чину.

Біографія того гнѣза Григоровичъвъ така. Отецъ Гната, Михайлъ Григоровичъ, съ одынъмъ окомъ (одноокій, отже и не здѣбный до войскової службы). Мусить бѣнъ бути тиранъкъ натуры, коли его донѣка шести-чи семилѣтна паустушка въ страху на хустинѣ обѣїлася для того, що згубила въ лѣсѣ бѣю. Сынъ Михайлъ, Гнатъ, такожъ одноокій, образъ отца. Передъ колькома роками заманивъ цѣкаву дѣвку та здорову, тиху и робучу бѣть Дмитра Скѣрчука на службу до своихъ родичъвъ, де би слѣдилъ, оцѣнювавъ и дальши пляни укладавъ. Дѣвка такъ перестудіючава подобалася. Григоровичъ ви посватали и поѣнчали. Гнатъ взявлъ еи, але щожъ, ему рахунокъ поперевертава. Молодъ дуже коротко жили съ собою, а и тогды гаркалися, сварились, ажъ и розѣйшлися... Больше якъ цѣвтора року тулилася Гнатова жѣнка то у своего бѣця, то у своякѣвъ, а всюда прикладно заховувалася и працювала. Но хочъ Гнатъ жѣнку прогнавъ, то свого завязаного сѣста еще не розвязавъ. Минувшого року въ осени нагадався инакше, пѣйшовъ до тестя по жѣнку на св. Николая. Тестя не хотѣвъ донѣки дати, але обѣцавъ ви привести до вѣти на весну, бо, якъ добре казавъ, „на весну при великой роботѣ не мете мати часу до сварки.“ Але Гнатъ уперся и выпросивъ жѣнку, которая учинивши бѣцеву волю, лишь только всего сказала: „Добре, я пѣйду до него, але хиба на смерть, бо бѣнъ мене убъе.“ И угадала бѣдна свою сумну долю...

Замѣтна рѣчъ, що Григоровичъ хочъ маючій, не знали церкви, еи науки и морального въ того вильну. Не знаю, якъ где инде, але въ нашихъ горахъ надъ Протомъ дуже сумно въ за того, що такихъ Григоровичъвъ дуже богато. А що всѣ не показуючи свѣтови на явѣ, то тое завядчили лишь темнимъ ночамъ, багнетамъ жандармовъ, которыхъ постерунки въ рокъ забѣльшаются, и криминалъ

которѣ однакъ помалу тратять якоись у нашихъ людѣй пострахъ. Доказомъ сумнои признаки горняківъ карпатскихъ есть то, що:

- 1) Численій коршмы людми набити, а церкви пустій;
- 2) школы порожній, але кабинеты ворожити, ворожокъ, примѣници и т. п. дури-свѣтівъ повні;
- 3) одинъ вѣнчаются, а другій великомъ числомъ жиуть въ конкубинаціѣ;
- 4) суды не могутъ собѣ дати рады съ дуже плохими процесами, терминами и тяганиами;

- 5) велика сила коршемъ, а еще бѣльша християнскаго пролетаріату.

О ярмаркахъ, неизвѣчайно богато часу, грошій и моральности пожираючихъ, вже и не згадую. Я лишь скажу, що панове Поляки скорше нашихъ людѣй збогатили бы знесеньемъ пустыхъ ярмарокъ, якъ нашихъ бѣльчныхъ святъ красныхъ, которыхъ нашъ Русинъ не покине во вѣки!

Вертаючи до школъ народныхъ, скажу на прикладъ, що въ Микуличинѣ на 3.500 душъ записано обовязаныхъ ходити до школы на р. 1883 всего на всего около 26 дѣтей. Зъ тѣхъ пильно приходить на науку около 10 дѣтей лат., обряду и 1 жидокъ, — повинно отже до 15 дѣтей гр. кат. обряду такъ само ходити. Але загляньте но панове до школы, чи зобачите тамъ бодай ту нашу жѣнку дѣтючокъ? Где тамъ! Зъ тѣхъ 15 душъ показається менше - бѣльше щоденно около 5—6 дѣтей, а решти не прижене нѣяка кара нѣ сила до свѣтла. Выразно люде нарѣкають, що зъ школы нема хѣсна. Чи то знакъ здоровля? Чи то добрае свѣдоцтво для школъ? Чи не зъ по-зѣблой темноты вырѣнувъ правдивый катъ Григоровичъ въ 25 роцѣ свого житя? И ту сказатьи панамъ Полякамъ, берѣтася до реформы школъ, а не святъ нешкодливыхъ!

Сумно у нась, дуже сумно, ажъ ляочно глянти въ недалеку будучнѣсть, и мимо волѣ насуваються тутъ слова незабутого нашего дорогого брата Володимира Барвѣнскаго: „Мы хорѣ — и то дуже хорї!“ А щожъ лѣкарѣ на тое? Що власти духовнї, політичнї и автономичнї? Бо они то найпершій покликаній до слабого, до его діагнозы и до ратунку. Чи имъ може байдужна ексельвія людской нужди? — A. C.

ПЕРЕГЛІДЪ ПОЛІТИЧНИЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Рада державна.) Якъ можна було предвидѣти, польска печать дуже нездоволена зъ свого пораженія минувшого тиждня при дебатѣ надъ законами комасаційними въ палатѣ пословъ. Проектъ законівъ комасаційнихъ принялъ палата въ всѣхъ трохъ читаніяхъ. Одна лѣвобурска газета пише, що повага польского „Коїа“ по аферѣ Каминського упала, особливо у ческихъ пословъ, а першими видимъ проявомъ того було становище Чехівъ супротивъ Поляківъ при дебатѣ надъ законами комасаційними. — Новелю школу пе-рейшовшу зъ палати пановъ до палати пословъ, бѣдано комісія школънї. — Нынѣ розпочинається генеральна дебата надъ бюджетомъ на р. 1883. Лѣвіца, якъ звичайно, буде противна бюджетови.

(Въ справѣ регуляції конгресу для духовнїхъ.) Якъ вже передъ колькома недѣлями донѣсъ панъ нашъ добрѣ поинформований дослідникъ зъ Вѣднія, що нема надѣї, щобы справа регуляції конгресу для духовнїхъ була швидко заладжена, — такъ и оталося. Дослідникъ „Politik“, который стоїть въ близькихъ звязяхъ съ клюбомъ ческимъ и о всѣмъ информується докладно и правдиво, доносить дні 21 с. м. „Трудно сподѣватися, щобы справа регуляції конгресу для духовнїхъ могла бути заладжена въ свїт сей сей симою. Організація протекторату надъ Туїномъ въ полученню съ редакцією таєморівъ; 3) реформа судовництва и ухваленіе закону о рецидивистахъ; 4) реформа армії; 5) ухваленіе закону о синдикатахъ промисловихъ; організація протекторату надъ Туїномъ въ полученню съ редакцією таєморівъ; 7) політика місії въ вѣтъ стереженіемъ інтересовъ Франції, възысканіе морального значенія Франції при помісільного правительства противъ фракції і пропаганди доброй администрациї и парламентарії поглядаючи на здоровихъ засадахъ любви до працю и до поступу.

(Англія.) Процесъ дублінскій противъ фенісокихъ заговорщиківъ і збіжнанія Керей даєть та самъ добре оружіе до рукъ противъ Глайдстона. Дні 23 лютого на засѣданнію палати пословъ заповідні Норткотъ, що зажадає установлення комісії, що трабви вислідила тѣ договоры, які правительство робило съ проводниками аграрної лиги прандіон. с. е. съ Парнелемъ, О'Келлімъ і Діланіон, котріхъ свого часу були осаджені въ вязниці Кильменгамъ. Комісія та має переслухувати євдківъ і отвірати їхъ присягу. На та засѣданнію виступають такожъ дуже остро противъ кольишній членъ его і бувши министръ для Ірландії Фортерт. Коли прѣшові дискусії надъ адресомъ до королевої, то отвірати въ оборону своєї давнійшої політики въ міністри із засланнямъ Глайдстона. Такожъ противъ Парнела: „Коли передъ угощаньемъ зъ посади министра предкладавъ а правительству біль, котрого цѣлою було перешкодити переступствамъ, які сповідували члены таєморівъ, то кабінетъ откинувъ своє положеніе. Мені давнійшій товаришъ казавъ справа, що треба щось робити, но не постановили нічого, що не знали врідніхъ отношеній“.

Голосъ, головний дневникъ ліберальна въ Петербурзѣ, одержавъ зъ Петербурга телеграму, креть, котримъ при случаю коронації має бѣдній амнестія, (якъ широка зміна, що близьше не пояслено). — Дні 24 лютого царя отбувъ осмотръ корпуся гвардії.

„Голосъ“, головний дневникъ ліберальна въ Петербурзѣ, одержавъ зъ Петербурга телеграму, креть, котримъ при случаю коронації має бѣдній амнестія, (якъ широка зміна, що близьше не пояслено).

Зъ Варшавы доносять дні 24 с. м. до „Голосъ“, що тамъ тогоді отбувалися численні арештованія. Причины ревизії і арештованія бѣдній амнестії має за кару підлягати превентивній цензури.

Царя наказавъ установити комісію, котрій буде мати задачу розслідити всѣ закони о земляхъ і поставити проекты потребительськихъ змін.

Зъ Варшавы доносять дні 24 с. м. до „Голосъ“, що тамъ тогоді отбувалися численні арештованія. Причины ревизії і арештованія бѣдній амнестії має за кару підлягати превентивній цензури.

Конференція лондонська полагодила въ основѣ вѣдь точки дунайскаго пытания. Передъ нарадами конференціи отбулися насампередъ помежи державами гдѣлкій порозумѣй, а головно межи Россією и Австріею. Зѣ державѣ побѣострову балканскому, котрѣ були интересованы въ пытанию дунайскому, найбѣше вышила на конференції Румунія, а то головно по причинѣ ворожой политики взаимодѣйствія Австріи. Вѣдь змаганія кабинету австрійскаго, павѣтъ подорожи гр. Андрашою до короля, не придалось на нѣщо. Вѣдь Бѣлградѣ Австрія дала себѣ якъ звѣчайно такъ и теперь раздѣлъ, вѣдь той хвили вѣлѣвъ еї переважає бодай въ правительству, если вѣдь не въ народѣ. Тревалогъ сего вѣлѣву есть даже непостоянна; такъ дово го того вѣлѣву, якъ дово го правленія кабинету Пироншица, но на теперъ и се выстарчае, вѣдь недостача чого-то лучшаго. Выстарчае по той причинѣ, що пытание восточное на сей рѣкѣ здаєсь отложено, и що мимо неустанныхъ дѣбныхъ неизвестій и неустаний непевности, нѣяка бѣлья держава не буде того стану бѣлья ятигра, не желающи себѣ бодай вѣдь той роцѣ нѣякоаго большого огню на побѣостровѣ балканскому. Дѣбній бѣдки межи Альбаніями и Черногоріями, межи Альбаніями и Туркми, могутъ бѣть часу до часу выстути, суть се лиши признаки той аномальности, якъ теперъ пануе на побѣостровѣ балканскому. До большого огню може тамъ хиба тогдѣ прѣйти, коли се буде на руку котрѣ небудь великой державѣ.

Іспанія. Якъ Франція вѣдь Сирії, такъ Іспанія надъ берегами цѣаства мароканскаго бажалабы забезпечити свое значеніе. До тога кроку попыхають Іспанію старій историчній традиціи колишніхъ славы Іспаніївъ, та вѣкони и народна амбіція, щоби на ново поднести свое давнѣшне значеніе и вѣлѣвъ вѣдь тѣлонахъ морской торговлѣ. Но той бажанія Іспаніи стрѣгали великий опоръ Англіи, котра все смотрить за вѣстнымъ окомъ, если торговля вишихъ морскихъ державъ вѣстает. Осада англійска, котра поселилась на територіи мароканской, запроѣтувалася противъ занятю острова „Santa Cruz“ черезъ Іспаніївъ. Но министеръ іспанскій домагається пѣсле договору мароканскаго не лишь тога острова, але такожъ отдачѣ Юбы. Праса іспанська стає по сторонѣ министерства однозначно, жадає окупациіи той території, котру призначено єть въ мароканскомъ договорѣ.

Вѣдь мѣстахъ Севілля и Коерестъ открыли власти велике соціалістично-анархістичне товариство, котре числило 7000 членовъ и мало свой тайный трибуналъ. Много людей арештовано.

Туреччина. Вѣдь Царгородѣ зайшовъ мінушній тѣждня пічуваный фактъ вѣдь исторії Ісламу. Вѣдь богослуженія вѣдь мечетѣ Ак-Серай забиви якісь фанатичній софта імана, с. е. старшого духовнаго. Иманъ завзыває вѣрныхъ до молитвы за сultана Абдуль Гамида. Софта приступивъ до него и сказавши: „ты кажешь молитва за тога, що здраджує исламъ“, разбивъ ему чеканомъ голову. Сей фактъ зробивъ вѣдь Царгородѣ тѣмъ бѣлья враженіе, що до него привезане велике значеніе политичне. Межи по-клонниками корану удержується таке пророчество, що р. 1300 с. е. вѣдь тепершній роцѣ турецкої ери буде вѣдь мечетѣ Ак-Серай забитий іманъ, та що тое убітию буде предсказаною великихъ переворотовъ. Турки поїдають отже, що одну частъ пророчества сповнивъ вже софта, а друга частъ мусить такожъ сповинити.

Сербія и Чорногора. Князь Караджорджевичъ все еще перебуває вѣдь Цетнії, а се подаде причину до многихъ непокоячихъ поголосокъ. „Голость“ вѣдь кореспонденція свой вѣдь Вѣдни ува-жає, що кабинетъ вѣденській привезе велику вагу до тога побыту сербскаго претендента вѣдь Чорногорѣ. „До тога звороту, пише кореспонденція, привинилися такожъ вѣдомости що урядовихъ жерель бѣлградскихъ, пѣсле котрѣхъ король Миланъ и его правительство, добачають вѣдь визитъ князя Петра Караджорджевича, демонстрацію вымѣрену противъ пануючои нынѣ династіи вѣдь Сербії и вѣдь загай противъ Сербії. Вѣдь Бѣлградѣ розповѣдають, що король Миланъ, даже гнѣвный на той цетній епизодъ, має заявити на радѣ министровъ, що нѣчого тѣкъ дуже не бажає, якъ вѣдь межи Россію и Австрію, для тога, що та вѣдь подалаби ему случайній поститися на Чорногорѣ за єї облудне поступанье. Не бракуетъ фактъ доказуючихъ, що вѣдь Бѣлградѣ мають на осторожності; но если ствердится вѣсть, що князь Петро Караджорджевичъ стоять вѣдь вѣдоми съ повстанцами герцоговинскими, перебуваючими вѣдь Чорногорѣ, то вѣдь недалекой будучности буде мусѣла предприняти таї дѣла, котрѣ доказутъ, що вѣдь Вѣдни уважаютъ прїездъ Караджорджевича до Цетнії якъ вѣщна заговоробѣ, котрѣ можуть цѣлкомъ змѣнити станъ рѣчей на побѣостровѣ Балканскому. Зѣ тога всего може вѣйти, що вѣдь така, котрѣа евентуально приїде вѣдь участія Сербії Австро-Угорщинѣ, може допомочи сей послѣдовати державѣ посунутися ажъ до Солуна (Tessalonik), розуміється при отповѣдномъ договорѣ съ Портю.“

НОВИНКИ.

— Русие товариство педагогичне отбуло мінушній пытниці звѣчайно засѣданію пѣдь предсѣдательствомъ сон. дра А. Яновского и при участіи членовъ выѣду: о. Стефановича, дра Савицкого, Гр. Врециона, Ром. Заклинсько и Дм. Вѣнцкіского. На тѣмъ засѣданію ухвалено скликати загальний зборъ товариства на день 2 (14) мая с. р., дальше поручено реферать о школахъ гімназіальнихъ

проф. А. Вахніанінови, о семинаріяхъ учительскихъ о. Стефановичу, а о школахъ народныхъ проф. Вреционѣ; принятіо такожъ 27 новыхъ членовъ. Пѣсле оправданія заступника секретаря засѣданіе отбѣлано вже для 261 членовъ грамоты.

— **Академичніе Братство** a Czytelnia Akademicka, Хоръ спѣваковъ „Академичнаго Братства“ одержавъ бѣве передъ колькомъ тѣжднями запрошенье бѣть „Czyteln-ѣ Akademick-on“, щоби прибувъ до неї вѣдь на вокально-декламаторскій вечорокъ бѣгівъ колька рускихъ народныхъ пѣсень. Такому запрошенню хоръ „Академичнаго Братства“ не отмовивъ, не добавочуючи вѣдь гости вѣдь у своихъ школъ, нехай лишь власти причиняють зъ своей стороны до полученія ихъ матеріального быту! И вы, панове учитель, не вѣстыдитесь запрошающи свою родну неизѣку, не боитесь заковывать рускихъ дѣтей вѣдь твердї пута, замѣтъ щоби вѣщплють вѣдь груди здорове зерно эть родной нивы? И вѣстыдно жалко!

— Зѣ Вишнѣвчина пишуть намъ: Сими днями умеръ вѣдь сель Гайворонка, пов. підгаєцкого, дѣдъ п. Юл. Тышковскій. Хочь не Руцинъ, але бувъ для Руциновъ живильмъ, любивъ рускій нардѣ и рускій обрядъ, по змозѣ дававъ о просвѣту, тверезобѣсть и добробытъ народу, ратувавъ людей вѣдь нуждѣ, не допускавъ жидовъ, щоби купували людскіи грунти, и т. п. Черезъ вѣсъ земли, що скажемъ, взаимно кречности и пошапованія мѣжъ студентами двохъ народностей, — нѣчимъ бѣше. Тымчасомъ краеви и заграницній часописи польскі, а за ними ческі и нѣмецкі надали той гостиинъ характеръ навѣть — політичній. Недорѣбість такого характеризованія малозначающа кой конвенціональнаго факту — зовѣмъ ясна для кожного здоровомыслия чоловѣка. „Хоръ спѣваковъ“ академичнаго товариства бравыюю робити политику! Ажъ сѣмшо, на які тон концептами вѣдають часомъ ширителъ „опинії публичної“. А все то задля того, що о „русской спѣвѣ“ не мають ясного понятія.

— Зѣ пѣдь Незвісъ пишуть намъ: Сумна вѣсть о передвачаніи смерти нашого Володимира и не-виказаніи утрати для рускої оправы такъ великого и честнаго народолюбца и славного редактора „Дѣла“ дѣткнула глубоко цѣлу нашу окрестность. Где лишь съ кимъ подибатися, всюда съ великомъ жалемъ згадують про заслуги и по-двидига дорого го нашего Покойника. Давбы Богъ, щоби на его мѣсце станувъ другій мужъ, котрій бы жертувавъ таку працю и положивъ таки за слуги для народной справы!

— Зѣ Залозецъ пишуть намъ: Хочь може за пѣзно та все таки прїйтѣ щире сочувство по стратѣ нѣтожданого защитника нашихъ народныхъ правъ, бл. п. Володимира Барбѣнскаго, котрій такъ поутомимо съ пожертвованьемъ власного здоровья и жити заходився около подвигненія „найменшого брата“ зъ тѣмы и сну, вѣ що мы по воли и по неволи попали.. За ту горячу любовь, за те сѣтло, котримъ присѣчувавъ намъ, нехай земля буде Єму неромъ, а память Его нехай живе бѣть єго роць! Щоби и мы не лишилися позаду другихъ, посылаю (що можемо) 2 зр. на звичанье памяти Покойника. — Мы що ино пробудилися до жити, рухаємо до народної роботи, та жаль только, що може самимъ буде тажко ити вѣпередъ, тратчи своего дотенерѣшного проводника, Веч. о. М. Садовскаго, сотрудникія, що небавомъ має нась покинути, та не зъ своеї волї, але зъ причини рѣжніхъ безпідставныхъ клеветъ, якими люді недобросовѣстній его обдарували.. А предѣл о. Садовскаго старався про нашу працю и бѣвъ для нась правдивымъ священикомъ-учителемъ. Богато говорится у нась про „oświaty russkie ludki“, а всѣми способами выдираємо сїбѣ з помежи нась.. Намъ здаєся, що вине всему тому, що недостатокъ вѣры правдивої на каліцю у нашихъ, якъ ви кажете, „шовиністѣ“... На загальніхъ зборахъ вѣбранъ вѣ нашої читальні на выѣловыхъ: пп. Іванъ Бездовъ, котримъ присѣчувавъ намъ, нехай земля буде Єму неромъ, а память Его нехай живе бѣть єго роць! Щоби и мы не лишилися позаду другихъ, посылаю (що можемо) 2 зр. на звичанье памяти Покойника. — Мы що ино пробудилися до жити, рухаємо до народної роботи, та жаль только, що може самимъ буде тажко ити вѣпередъ, тратчи своего дотенерѣшного проводника, Веч. о. М. Садовскаго, сотрудникія, що небавомъ має нась покинути, та не зъ своеї волї, але зъ причини рѣжніхъ безпідставныхъ клеветъ, якими люді недобросовѣстній его обдарували.. А предѣл о. Садовскаго старався про нашу працю и бѣвъ для нась правдивымъ священикомъ-учителемъ. Богато говорится у нась про „oświaty russkie ludki“, а всѣми способами выдираємо сїбѣ з помежи нась.. Намъ здаєся, що вине всему тому, що недостатокъ вѣры правдивої на каліцю у нашихъ, якъ ви кажете, „шовиністѣ“... На загальніхъ зборахъ вѣбранъ вѣ нашої читальні на выѣловыхъ: пп. Іванъ Бездовъ, котримъ присѣчувавъ намъ, нехай земля буде Єму неромъ, а память Его нехай живе бѣть єго роць! Щоби и мы не лишилися позаду другихъ, посылаю (що можемо) 2 зр. на звичанье памяти Покойника. — Мы що ино пробудилися до жити, рухаємо до народної роботи, та жаль только, що може самимъ буде тажко ити вѣпередъ, тратчи своего дотенерѣшного проводника, Веч. о. М. Садовскаго, сотрудникія, що небавомъ має нась покинути, та не зъ своеї волї, але зъ причини рѣжніхъ безпідставныхъ клеветъ, якими люді недобросовѣстній его обдарували.. А предѣл о. Садовскаго старався про нашу працю и бѣвъ для нась правдивымъ священикомъ-учителемъ. Богато говорится у нась про „oświaty russkie ludki“, а всѣми способами выдираємо сїбѣ з помежи нась.. Намъ здаєся, що вине всему тому, що недостатокъ вѣры правдивої на каліцю у нашихъ, якъ ви кажете, „шовиністѣ“... На загальніхъ зборахъ вѣбранъ вѣ нашої читальні на выѣловыхъ: пп. Іванъ Бездовъ, котримъ присѣчувавъ намъ, нехай земля буде Єму неромъ, а память Его нехай живе бѣть єго роць! Щоби и мы не лишилися позаду другихъ, посылаю (що можемо) 2 зр. на звичанье памяти Покойника. — Мы що ино пробудилися до жити, рухаємо до народної роботи, та жаль только, що може самимъ буде тажко ити вѣпередъ, тратчи своего дотенерѣшного проводника, Веч. о. М. Садовскаго, сотрудникія, що небавомъ має нась покинути, та не зъ своеї волї, але зъ причини рѣжніхъ безпідставныхъ клеветъ, якими люді недобросовѣстній его обдарували.. А предѣл о. Садовскаго старався про нашу працю и бѣвъ для нась правдивымъ священикомъ-учителемъ. Богато говорится у нась про „oświaty russkie ludki“, а всѣми способами выдираємо сїбѣ з помежи нась.. Намъ здаєся, що вине всему тому, що недостатокъ вѣры правдивої на каліцю у нашихъ, якъ ви кажете, „шовиністѣ“... На загальніхъ зборахъ вѣбранъ вѣ нашої читальні на выѣловыхъ: пп. Іванъ Бездовъ, котримъ присѣчувавъ намъ, нехай земля буде Єму неромъ, а память Его нехай живе бѣть єго роць! Щоби и мы не лишилися позаду другихъ, посылаю (що можемо) 2 зр. на звичанье памяти Покойника. — Мы що ино пробудилися до жити, рухаємо до народної роботи, та жаль только, що може самимъ буде тажко ити вѣпередъ, тратчи своего дотенерѣшного проводника, Веч. о. М. Садовскаго, сотрудникія, що небавомъ має нась покинути, та не зъ своеї волї, але зъ причини рѣжніхъ безпідставныхъ клеветъ, якими люді недобросовѣстній его обдарували.. А предѣл о. Садовскаго старався про нашу працю и бѣвъ для нась правдивымъ священикомъ-учителемъ. Богато говорится у нась про „oświaty russkie ludki“, а всѣми способами выдираємо сїбѣ з помежи нась.. Намъ здаєся, що вине всему тому, що недостатокъ вѣры правдивої на каліцю у нашихъ, якъ ви кажете, „шовиністѣ“... На загальніхъ зборахъ вѣбранъ вѣ нашої читальні на выѣловыхъ: пп. Іванъ Бездовъ, котримъ присѣчувавъ намъ, нехай земля буде Єму неромъ, а память Его нехай живе бѣть єго роць! Щоби и мы не лишилися позаду другихъ, посылаю (що можемо) 2 зр. на звичанье памяти Покойника. — Мы що ино пробудилися до жити, рухаємо до народної роботи, та жаль только, що може самимъ буде тажко ити вѣпередъ, тратчи своего дотенерѣшного проводника, Веч. о. М. Садовскаго, сотрудникія, що небавомъ має нась покинути, та не зъ своеї волї, але зъ причини рѣжніхъ безпідставныхъ клеветъ, якими люді недобросовѣстній его обдарували.. А предѣл о. Садовскаго старався про нашу працю и бѣвъ для нась правдивымъ священикомъ-учителемъ. Богато говорится у нась про „oświaty russkie ludki“, а всѣми способами выдираємо сїбѣ з помежи нась.. Намъ здаєся, що вине всему тому, що недостатокъ вѣры правдивої на каліцю у нашихъ, якъ ви кажете, „шовиністѣ“... На загальніхъ зборахъ вѣбранъ вѣ нашої читальні на выѣловыхъ: пп. Іванъ Бездовъ, котримъ присѣчувавъ намъ, нехай земля буде Єму неромъ, а память Его нехай живе бѣть єго роць! Щоби и мы не лишилися позаду другихъ, посылаю (що можемо) 2 зр. на звичанье памяти Покойника. — Мы що ино пробудилися до жити, рухаємо до народної роботи, та жаль только, що може самимъ буде тажко ити вѣпередъ, тратчи своего дотенерѣшного проводника, Веч. о. М. Садовскаго, сотрудникія, що небавомъ має нась покинути, та не зъ своеї волї, але зъ причини рѣжніхъ безпідставныхъ клеветъ, якими люді недобросовѣстній его обдарували.. А предѣл о. Садовскаго старався про нашу працю и бѣвъ для нась правдивымъ священикомъ-учителемъ. Богато говорится у нась про „oświaty russkie ludki“, а всѣми способами выдираємо сїбѣ з помежи нась.. Намъ здаєся, що вине всему тому, що недостатокъ вѣры правдивої на каліцю у нашихъ, якъ ви кажете, „шовиністѣ“... На загальніхъ зборахъ вѣбранъ вѣ нашої читальні на выѣловыхъ: пп. Іванъ Бездовъ, котримъ присѣчувавъ намъ, нехай земля буде Єму неромъ, а память Его нехай живе бѣть єго роць! Щоби и мы не лишилися позаду другихъ, посылаю (що можемо) 2 зр. на звичанье памяти Покойника. — Мы що ино пробудилися до жити, рухаємо до народної роботи, та жаль только, що може самимъ буде тажко ити вѣпередъ, тратчи своего дотенерѣшного проводника, Веч. о. М. Садовскаго, сотрудникія, що небавомъ має нась покинути, та не зъ своеї волї, але зъ причини рѣжніхъ безпідставныхъ клеветъ, якими люді недобросовѣстній его обдарували.. А предѣл о. Садовскаго старався про нашу працю и бѣвъ для нась правдивымъ священикомъ-учителемъ. Богато говорится у нась про „oświaty russkie ludki“, а вс

